

BELEIDSREGEL ARCHEOLOGIE

Inleiding

Op de plankaart Schokkerhoek is een aanduiding archeologie weergegeven over het gehele plangebied. Vervolgens is via de planregels geborgd dat bij het realiseren van bouwwerken, gebouwen en overige bouwwerken alsmede bij het uitvoeren van werken of werkzaamheden wordt aangetoond dat archeologisch waarden niet worden aangetast. Hiertoe dient voorafgaand de beslisboom archeologie te worden doorlopen.

In onderhavige beleidsregel 'Archeologie' wordt de beslisboom nader uitgewerkt en wordt aangegeven hoe de beoordeling plaatsvindt.

Beslisboom

De toets of een initiatief voldoet aan de geformuleerde sectorale norm verloopt via een objectief en eenduidig opgestelde beslisboom. De beslisboom biedt de initiatiefnemer en het bevoegd gezag vooraf inzicht in de criteria waaraan de aanvraag aan wordt getoetst.

De beslisboom kan door de initiatiefnemer al worden doorlopen voordat de aanvraag om omgevingsvergunning wordt ingediend. Dit voorspelt de uitkomst van de beslissing en zorgt voor een ontvankelijke bouw aanvraag waarop het bevoegd gezag binnen de wettelijke termijn een besluit kan nemen. Ontbreekt er in de aanvraag informatie over of het initiatief voldoet aan een of meer van de gestelde normen en kan er niet op tijd worden aangevuld dan wordt de aanvraag om omgevingsvergunning afgewezen wegens strijd met het Chw bestemmingsplan Schokkerhoek.

De beslisboom is zodanig opgesteld dat de eerste afweging of een apart onderzoek nodig is, door initiatiefnemers zelf gemaakt kan worden. Op het moment dat een apart onderzoek nodig is, is het raadzaam dat de initiatiefnemer in overleg treedt met de gemeente en het onderzoek door een deskundige volgens de uitgangspunten/specificaties van de gemeente laat uitvoeren.

In de beslisboom wordt verwezen naar begrippen en documenten die vanuit wet- en regelgeving of gemeentelijk beleid van toepassing zijn. Voor de leesbaarheid zijn deze verwijzingen en begrippen zo concreet en duidelijk mogelijk opgenomen. Beseft moet worden dat de beslisboom onderdeel is van de planregels en daarmee ook juridisch volledig moet zijn. Om die reden is vereenvoudiging of extra uitleg met voorbeelden niet opgenomen. Ook directe hyperlinks naar de betreffende kaarten, wetten en verordeningen zijn uit oogpunt van juridische zorgvuldigheid niet opgenomen.

Chw Bestemmingsplan Schokkerhoek;

Onderdeel Milieu- en omgevingskwaliteiten; aspect Archeologie

Situatie

De kern van Urk wordt gevormd door een keileembult, die deel uitmaakt van een stelsel van lage stuwwallen, waar omheen zich in het Pleistoceen dekzandvlaktes en -ruggen hebben gevormd. In de Schokkerhoek bevindt zich deze dekzandvlakte op grotere diepte, 9,5 tot 10 m-NAP. Een deel van deze vlakte binnen de Schokkerhoek is doorsneden door de geul met oeverwallen van het fossiele Vechtdal, tot circa 12,5 m-NAP. In het vroege Holoceen zijn mariene afzettingen (Unioklei) is de geul afgezet. Het Vechtdal is circa één kilometer breed en ligt ongeveer rond de huidige Urkervaart. Langs het rivierdal komen verspreid enkele hoge rivierduinen voor, tot 4m -NAP.

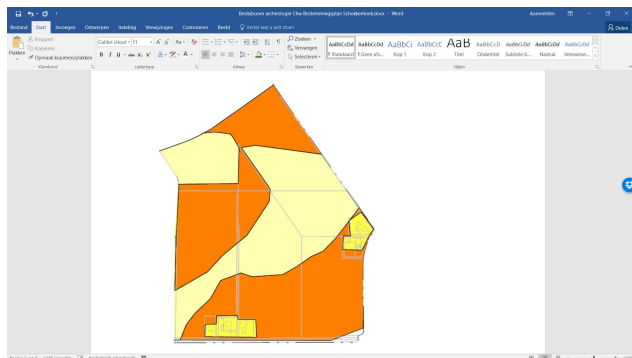
In het Holoceen is het oude landschap afgedekt met veen en sedimenten van het voormalige Almere en Zuiderzee.

Binnen de Schokkerhoek kunnen - met name op de intacte rivierduinen, oeverwallen en de dekzandruggen - bewoningssporen (vuurstenen werktuigen en resten van kleine jachtkampementen) uit de Midden-Steentijd en de Nieuwe Steentijd worden aangetroffen. In de dekzandvlaktes zullen deze perioden ook vertegenwoordigd zijn, maar in een zeer lage dichtheid en een zeer geringe trefkans. De zone langs het Vechtdal vormde in de Nieuwe Steentijd tot Midden-IJertijd een zeer aantrekkelijk gebied voor jagers,

visserij, akkerbouw, veeteelt en verzamelaars. Vanaf de Midden-IJzertijd tot aan de 10de eeuw AD lijkt het gebied door voortschrijdende vernatting en veengroei niet geschikt geweest voor bewoning. Het zuidoostelijk deel van het eiland zal nadien nooit erg geschikt zijn geweest voor bewoning. Het bestaat voor een groot deel uit laag gelegen gronden en wordt in de historische bronnen en op oude kaarten aangeduid als het "verdrongen land". Incidenteel zouden er resten van de rijke scheepvaarthistorie van de Zuiderzee aan het licht kunnen komen; hierover is echter geen voorspelling te doen.

Archeologiebeleid

De gemeente Urk heeft de Beleidsnota Archeologie inclusief de archeologische beleidskaart op 1-1-2016 vastgesteld. Op de kaart zijn de verschillende archeologische (verwachtings)waarden aangegeven. In de beleidsnota is zijn de beleidsregels per (verwachtings)waarde nader onderbouwd. In het bestemmingsplangebied zijn zowel gebieden met een hoge, middelhoge als lage verwachting aanwezig.

Uitsnede uit de gemeentelijke beleidskaart archeologie. Oranje = hoge verwachting; geel = middelhoge verwachting; lichtgeel = lage verwachting.

Binnen Schokkerhoek zijn noch wettelijk beschermde archeologische terreinen noch andere AMK-terreinen gelegen. Evenmin zijn er archeologische vindplaatsen bekend. Het gehele gebied behoort niet tot de door de provincie Flevoland aangewezen PARk-gebieden (Provinciaal Archeologisch en Aardkundig Kerngebied).

Op basis van het gemeentelijke beleid zullen bepaalde delen van het plangebied, voorafgaand aan toekomstige ontwikkelingen, archeologisch onderzocht dienen te worden. In de onderstaande beslisboom zijn de te volgen stappen beschreven.

Planeffecten

De grootste kans op het verstoren van archeologische waarden is rondom de rivierduinen en hogere dekzandkoppen, die binnen 2 à 3 meter beneden maaiveld opduiken. Tot deze diepte reiken namelijk de bouw- en aanlegwerkzaamheden. Voor het gehele plangebied is een bureauonderzoek opgesteld [nog maken]. Inmiddels is ook een verkennend booronderzoek uitgevoerd in de gebieden met een hoge verwachting, met als doel de opduikende rivierduinen en dekzandkoppen globaal in kaart te brengen. In de inrichtingsplannen zullen deze kansrijke zones worden ontzien. De definitieve vaststelling en veiligstelling van de eventuele archeologische waarden zal plaatsvinden per plangebied/project, voorafgaand aan de aanvraag van een Omgevingsvergunning. Daarbij wordt de volgende beslisboom doorlopen.

1	Archeologische vindplaats	Ja	Nee	Documentatie
	Is er sprake van bekende vindplaatsen aanwezig?	Ga naar stap 4	Ga naar stap 2	Archis3
2	Vrijstelling o.g.v. gemeentelijk beleid	Ja	Nee	Documentatie
	Mag een vrijstelling o.g.v. het gemeentelijke beleid worden verleend?	Ga naar stap 5	Ga naar stap 3	<ul style="list-style-type: none"> •Beleidsnota Archeologie Urk. •Archeologische Beleidskaart Urk. •Nader archeologisch bureau- en booronderzoek Schokkerhoek.
	<ul style="list-style-type: none"> •Hoge verwachting: bodemverstorende activiteit < 500m², tot 50cm -mv. •Middelhoge verwachting: bodemverstorende activiteit < 5000m², tot 50cm -mv. 			

	•Lage verwachting: bodemverstorende activiteit < 1,5 ha, tot 50cm -mv.			
3	Booronderzoek	Ja	Nee	Documentatie
	Heeft booronderzoek (KNA IVO-O, verkennende /karterende /waarderende fase) <u>afwezigheid</u> behoudenswaardige archeologische waarden aangetoond?	Ga naar stap 5	Ga naar stap 4	Rapportage booronderzoek(en)
4	Behoud in situ of ex situ	Ja	Nee	Documentatie
	Zijn de behoudenswaardige archeologische waarden in voldoende mate in situ te behouden (inpassen)	Ga naar stap 5	Plan voldoet niet. Afwijken is mogelijk met gebruikmaking van artikel X.2 van de planregels uit het Chw Bestemmingsplan Schokkerhoek.	Inpassingsplan voor behoudenswaardige waarden..
5	Advies Omgevingsvergunning	Ja	Nee	Documentatie
	Zijn bovenstaande stappen correct doorlopen?	Positief advies ten aanzien verlenen Omgevingsvergunning	Negatief advies ten aanzien verlenen Omgevingsvergunning. Opnieuw doorlopen stappen 1 t/m 4.	Advies Omgevingsvergunning

Planregels Chw bestemmingsplan Schokkerhoek

X.1 Bescherming archeologische waarden

Ter plaatse van de aanduiding 'overige zone – archeologie' geldt, dat bij het realiseren van gebouwen en overige bouwwerken, en het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden, wordt aangetoond dat behoudenswaardige archeologische waarden niet worden aangetast. Ten behoeve van de toets of aan hieraan is voldaan, wordt de 'beslisboom archeologie' doorlopen, zoals opgenomen in de beleidsregels Archeologie.

X.2 Afwijken

Het bevoegd gezag kan afwijken van het bepaalde in X.Y.1 indien en voorzover de in X.Y.1 genoemde activiteiten dan wel de directe of indirecte gevolgen van deze activiteiten zullen leiden tot een verstoring van een vindplaats en waarbij één of meerdere van de volgende voorwaarden worden verbonden aan de omgevingsvergunning:

- de verplichting tot het treffen van technische maatregelen, waardoor archeologische resten in de bodem kunnen worden behouden;
- de verplichting tot het doen van opgravingen;
- de verplichting de oprichting van het bouwwerk te laten begeleiden door een deskundige op het terrein van de archeologische monumentenzorg die voldoet aan door burgemeester en wethouders bij de vergunning te stellen kwalificaties.

Uitvoering

- Voor het gehele Chw bestemmingsplan Schokkerhoek zal een nader bureau- en verkennend booronderzoek worden uitgevoerd, om het gemeentelijke verwachtingsmodel lokaal te verfijnen, voorafgaand aan het in ontwikkeling nemen van de afzonderlijke fasen. De resultaten worden verwerkt in de Archeologische beleidskaart Urk, Beleidsnota Archeologie Urk en in de planregels.
- Het bestemmingsplan kent een aantal geografisch begrensde 'fasen' - zoals beschreven in het exploitatieplan - waarin het gebied ontwikkeld zal worden. Archeologisch onderzoek dat op grond van het gemeentelijk beleid (zie punt 1) vereist is, dient zo veel mogelijk per fase als geheel te worden uitgevoerd; dit ter voorkoming van kleine en versnipperde onderzoeken. De te volgen stappen om tot een positief advies t.b.v. een Omgevingsvergunning te komen, zijn in de beslisboom archeologie beschreven.
- Ten behoeve van het bouwrijp maken van gronden zullen in een archeologisch PvE nadere regels worden gesteld aan de uitvoering van de infrastructurele werkzaamheden en aan de inrichting van de openbare ruimte, overeenkomstig de eerder gehanteerde werkwijze in fase 4 en 5 van de Zwolsehoek.
- Voor bouw- en aanlegactiviteiten geldt het uitgangspunt dat een vindplaats (gedefinieerd als 'behoudenswaardige archeologische waarde'), zoals bepaald volgens de beslisboom archeologie, in principe niet mag worden verstoord/overbouwd. Door per fase vroegtijdig een integraal archeologisch onderzoek uit te voeren, kan tijdig gezocht worden naar mogelijkheden om een vindplaats in de ruimtelijke plannen in te passen.